

Стратегија
ЗА СОРАБОТКА НА
ОПШТИНА БИТОЛА
СО ГРАЃАНСКИОТ
СЕКТОР И НЕГОВ
ПОСТОЈАН РАЗВОЈ

2012-2015

ОПШТИНА
БИТОЛА

Стратегија
ЗА СОРАБОТКА НА
ОПШТИНА БИТОЛА
СО ГРАЃАНСКИОТ
СЕКТОР И НЕГОВ
ПОСТОЈАН РАЗВОЈ
2012-2015

Проект: „Граѓански дијалог на локално ниво“

Проектот е финансиран од Европската Унија

„Оваа публикација е изготвена со помош на Европската Унија. Содржината на оваа публикација е единствена одговорност на Македонски центар за меѓународна соработка и на никаков начин не ги одразува гледишта на Европската Унија.“

МАКЕДОНСКИ
ЦЕНТАР ЗА
МАЃНАРОДНА
СОРАБОТКА

Проектот е спроведуван од МЦМС

Содржина

I ВОВЕД

1.1. Општа цел на Стратегијата	2
1.2. Методологија	3
1.3. Принципи	3
1.4. Опфат на граѓанскиот сектор: целна група.....	5
1.5. Временска рамка.....	5

II ГРАЃАНСКИОТ СЕКТОР ВО БИТОЛА 2

2.1. Големина на ГО	3
2.2. Области на дејствување	3
2.3. Карактеристики на граѓанскиот сектор во Битола.....	4
2.4. Позначајни достигнувања	5
2.5. Достигнувања од досегашната соработка на општината со граѓанскиот сектор.....	5

III СПЕЦИФИЧНИ ЦЕЛИ 8

3.1. Вклучување на граѓанскиот сектор во креирањето на локалните политики, вклучително и во планирање и изработка на стратешките документи во области во надлежност на локалната самоуправа	10
3.2. Развиена соработка и транспарентна размена на информации помеѓу општината и граѓанскиот сектор	11
3.3. Поттикнување на граѓанскиот активизам, волонтерството и општествената одговорност.....	12
3.4. Одржливост на граѓанскиот сектор и развиени партнерства.....	14
3.5. Зајакнување на капацитетите на општинската администрација за унапредување на соработката со граѓанскиот сектор и негов развој.....	15
3.6. Зајакнување на капацитетите на граѓанскиот сектор за развој на локалната заедница	16

IV СПРОВЕДУВАЊЕ, СЛЕДЕЊЕ И РЕВИЗИЈА 18

Прилог 1. Акциски план 20

I BOBED

Граѓанското учество во процесот на донесување одлуки е од клучно значење за секое општество кое се декларира како демократско, а посебно е важно за младите демократи. Создавањето институционални механизми за соработка на граѓаните и државните органи и тела, особено на локално ниво во процесот на креирање политиките и други акти, е основа на партиципативната демократија. Општина Битола во целост ги препознава важноста и улогата на граѓанскиот сектор во развојот на демократските процеси во општината и општо во развојот и подобрување на живото во заедницата. Граѓанските организации во Битола многупати во изминатиот период ја потврдиле својата посветеност на пресретнување на потребите на граѓаните преку бројни активности од различни области, како: социјални услуги, поддршка на образованието, културни манифестации, спортски настани, еколошки акции, оспособување на младите, охрабрување на маргинализираните групи и сл.

Тргувајќи од овие факти, општина Битола одлучи да ја унапреди соработката со граѓанските организации и да придонесе кон нивни постојан развој, а со цел да се придонесе кон зголемени граѓански иницијативи и развиена локална заедница од секој аспект.

Досегашниот институционален механизам препознаен во одговорното лице за соработка со граѓанските организации во рамките на Одделението за локален економски развој ќе биде дополнет со овој стратешки документ којшто треба да претставува водечка рамка за политиката на општината кон граѓанскиот сектор. Усвојувањето на Стратегијата за соработка на општина Битола со граѓанскиот сектор и негов постојан развој е индиректен придонес и кон реализирање на една од стратешките заложби определени во Стратегијата за соработка на Владата со граѓанскиот сектор (2007-2011 г.). Имено, во седмата цел од националната стратегија предвидено е: **„Преку промовирање на целите и мерките на стратегијата на локално ниво, единиците на локалната самоуправа ќе ја препознаат важноста на соработката и развојот на локалните граѓански организации и ќе можат да усвојат слични механизми за соработка и вклучување на граѓанските организации во спроведување заеднички активности“.**

Процесот на подготовка на стратегијата е воден од Македонскиот центар за меѓународна соработка (МЦМС) како дел од проектот „Граѓански дијалог на локално ниво“, спроведуван од МЦМС, а финансиски поддржан од Европската Унија преку Инструментот за демократија и човекови права (ЕИДХР).

Стратегијата е усвоена од страна на Советот на Општината Битола на седницата одржана на 22 декември 2011 г.

1.1. Општа цел на Стратегијата

Општа цел на Стратегијата е изградба на поттикнувачка околина за активно граѓанско учество во процесите на креирање политики и развој на локалната заедница.

Со Стратегијата примарно се сака преку унапредување на досегашната соработка на општина Битола со граѓанскиот сектор да се придонесе кон остварување на визијата за активни граѓани кои директно учествуваат во осмислување на локалните политики и придонесуваат кон нивно остварување. Исто така, намерата е да се стреми кон развиен граѓански сектор којшто ќе придонесува во сите сегменти на општественото живеење во општина Битола како еден од предусловите за остварување на потребите на граѓаните, за нивна подобра иднина и за развиена општина на граѓаните и за граѓаните.

Општината ќе цели досегашната успешна соработка со граѓанските организации да ја преточи во понапредни и поодржливи модели на партнерство и дијалог, а пред сè за:

- ▶ Обезбедување услови за вклученост на граѓанските организации во креирањето на локалните политики и стратегии;
- ▶ Зголемена транспарентност и на општината и на граѓанските организации и интензивирање на меѓусебната информираност;
- ▶ Поддршка на граѓанските организации во промоцијата и поттикнувањето на активизмот на граѓаните и нивната поголема вклученост во активности од битен локален карактер преку волонтерство, општествено одговорно однесување и сл.;
- ▶ Придонес кон подобрени услови за обезбедување одржлив развој на граѓанскиот сектор;
- ▶ Соодветно зајакнување на локалната администрација за препознавање на улогата и унапредување на соработката и потребите од развој на граѓанскиот сектор;
- ▶ Поддршка за зајакнување и оспособување на граѓанскиот сектор за да може да одговори на потребите на локалната заедница.

Заложбите на општина Битола да ја унапредува соработката со граѓанскиот сектор е одраз на признанието и почитта за граѓанскиот сектор во промовирање на вредностите и во неговиот значаен придонес за заедницата.

1.2. Методологија

Стратегијата е подготвена на консултативен начин со голема вклученост на граѓанските организации во периодот од септември до ноември 2011 година, во две фази.

Прво беше формирана работна група за подготовка на концепт на Стратегијата. Со поддршка за водење на процесот од претставник од МЦМС, работната група ја сочинуваа четири претставници, и тоа: еден претставник од Советот на општина Битола, еден претставник на општинската администрација и двајца претставници од граѓанските организации. Работната група одржа три еднодневни работилници на коишто беше поставена структурата на стратегијата и беа определени општата цел, целите, принципите и предлог-активностите. Со подготвениот предлог-концепт беше заокружена првата фаза од подготовката на стратегијата.

За предлог-концептот на Стратегијата беше дискутирано на првиот форум со голема група организации и претставници на Советот на општина Битола. Забелешките дадени на форумот по предложениот документ беа повторно разгледани од страна на работната група. За деталниот акциски план по втор пат преку форумска расправа беше дискутирано со граѓанските организации и со претставниците на Советот на општина Битола и со претставниците на општинската администрација.

Покрај комбинираниот модел на фокусирани расправи преку работна група и широки консултации, идентификувањето на потребите на секторот и приоритетните активности беа исто така определени и преку одговорени прашалници од страна на организациите и преку интервјуа со претставници со граѓанскиот сектор.

Процесот на подготовка на Стратегијата се заврши со консултативна дводневна работилница на Програмскиот одбор на проектот „Граѓански дијалог на локално ниво“, кој е составен од претставници од трите пилот-општини во проектот (Битола, Дебар и Јегуновце), претставник на Министерството за локална самоуправа, претставник на ЗЕЛС и претставници на МЦМС.

1.3. Принципи

Взаемна доверба и партнерство

Општина Битола и граѓанските организации ќе го градат своето партнерство и заемната доверба во јакнење на заедничките односи без предрасуди и целосно разбирање. Граѓанските организации и општината ќе имаат целосно разбирање за секоја страна во делот на постигнувањето на заедничките цели со совесност кон принципите и пред сè во јакнење на интересот на граѓаните за општо добро.

Учество и консултации

Граѓанските организации со своите капацитети и ресурси ќе придонесат за поквалитетни решенија за одредени потреби на граѓаните на Општина Битола. Различните вредности и интереси и своите размислувања ќе се дел од креираните политики и соработки на граѓанските организации и општината низ дијалог за заедничките интереси за подобрување на начинот на живеење во Општина Битола.

Транспарентност

Активностите и предлозите, како и реализираните заеднички проекти од страна на граѓанските организации и општината ќе се отворено споделувани како меѓу двете страни, така и целосно и транспарентно и кон општата јавност во Општина Битола. Пристапот на информациите во делот на политиките, како и во делот на распределбата на финансиските средства, ќе се објавувани на транспарентен начин.

Независност

Граѓанските организации се слободни и независни во поставувањето на своите цели, при донесувањето на одлуките и планирањето на активностите. Независноста особено ќе се почитува при директна финансиска поддршка на проекти и активности на граѓанските организации од страна на општината.

Одговорност

Општината и граѓанските организации се взаемно одговорни пред целокупната јавност и граѓаните во рамките на спроведувањето на заедничките активности. Граѓанските организации ќе имаат целосна одговорност при реализирањето на активностите поддржани финансиски од општината. Но исто така, одговорноста ќе биде одлика на општината во процесот на распределување на финансиските средства на организациите којшто ќе биде чесен и транспарентен.

Еднакви можности

Граѓанските организации и општината ги јакнат капацитетите за промовирање на рамноправноста и еднаквоста, вклученоста и обезбедувањето на еднаква можност на сите граѓански организации во заедничките активности меѓу општината и граѓанскиот сектор, како и при финансиската поддршка на организациите.

1.4. Опфат на граѓанскиот сектор: целна група

Општина Битола, свесна за пошироката дефиниција на граѓанското општество кое го сочинуваат повеќе облици на здружување, како што се здруженија и фондации, синдикатите, стопанските комори, политички партии, верските заедници и сл., примарно целите во овој документ ги насочува кон потесното разбирање на граѓанскиот сектор, односно на организациите регистрирани согласно Законот за здруженија и фондации.¹ Оваа стратегија во својот наслов и во содржината ги користи термините граѓански организации, граѓански сектор, граѓанско општество кои реферираат на потесната дефиниција и се однесуваат на здруженија и фондации.

Од друга страна општата јавност, односно граѓаните не се исклучени од можноста да ги користат механизмите на вклучување во креирање на политиките на локално ниво, иако намерата со овој стратешки документ е да се придонесе кон унапредена соработка со граѓанските организации и кон создавање услови за негов постојан развој.

Дополнително, имајќи ја предвид општата цел на оваа стратегија, голем дел од мерките предвидуваат заедничка соработка и партнерство на локалната самоуправа и граѓанските организации и со другите чинители во општеството, односно во заедницата, како што се локалните бизниси, здруженијата на работодавачите, синдикатите и секако граѓаните на општина Битола.

1.5. Временска рамка

Временската рамка за спроведување на стратегијата е четири години и истата ќе се спроведува во периодот од јануари 2012 до декември 2015 година. Во Акцискиот план којшто е составен дел на Стратегијата подетално се определени роковите за спроведување на планираните активности.

¹ Службен весник, бр. 52/2010, Закон за здруженија и фондации

II ГРАЃАНСКИОТ
СЕКТОР ВО
БИТОЛА

2.1. Големина на ГО

Бројот на регистрирани граѓански организации во Битола во декември 2010 година изнесува 644 организации². Меѓутоа, подеталната анализа покажува дека бројот на активни организации, односно бројот на пререгистрирани организации до 31 август 2011 година е значително помал од бројот на вкупно регистрирани организации, односно изнесува 240 организации³.

Ако се имаат предвид исто така податоците од ЦРМ, придонесот во заедницата и економскиот потенцијал на граѓанските организации од Битола не е за занемарување. Вкупно остварените приходи во 2010 година изнесуваат 227.782.896 денари со 65 вработени лица. Постојано вработениот персонал во граѓанските организации е значајно, бидејќи зборува за нивната сериозност и посветеност да дејствуваат во интерес на заедницата.

2.2. Области на дејствување

Од вкупниот број регистрирани организации, доминираат спортските здруженија кои се 172 или 27 %, потоа социо-хуманитарните (6 %), професионалните (струковите) здруженија (5 %) и културните здруженија (4 %).

Од друга страна, најголем број граѓански организации коишто согласно класификацијата на ЦРМ влегуваат во заедничка категорија (10,9 други општествени организации, фондации и здруженија на граѓани) и се повеќе од половината регистрирани организации (55%), опфаќаат: младински организации, заштита на човековите права, родова рамноправност, здруженија на етничките заедници и сл⁴.

2 Извор: Централен регистар

3 Согласно Законот за здруженија и фондации организациите имаат обврска да направат усогласување на своите акти, односно да се пререгистрираат. Иако Законот не предвидува краен рок за пререгистрација, очекувано е овој податок за бројот на пререгистрирани организации да биде по 16 месеци од донесување на Законот и да ја претставува приближно реалната бројка на активни организации.

4 Извор: Форум на невладините организации во Битола

2.3. Карактеристики на граѓанскиот сектор во Битола

И покрај значителниот број граѓански организации кои дејствуваат во општина Битола, сите не се подеднакво активни. Освен неколку организации што работат професионално, другите многу зависат од поединечни грантови, немаат простории, ниту постојано ангажирани лица и редовно работно време. Со оглед на тоа дека процедурите и критериумите за финансирање од страна на странските донатори се сè позаострени, Битола се соочува со недоволно активен граѓански сектор со мал капацитет за создавање одржливи и инклузивни проекти кои ќе влијаат врз развојот на локалната заедница и македонското општество во целина.

Главната карактеристика на поактивните организации во општина Битола, во поглед на нивното дејствување и меѓусебната соработка, е слабата комуникација и координација, недоволната застапеност во медиумите, недоволната транспарентност во работата, разединетост и нагласеното индивидуално дејствување. Ваквата состојба е подобрена со формирањето на неформалната мрежа Форум на граѓанските здруженија од Битола која брои триесетина организации од Битола, а чие формирање беше токму со цел да се надминат горенаведените состојби.

Само обединети граѓански сектор може да придонесе за јакнење на своите капацитети и да ја унапреди соработката со институциите, бизнис-секторот, како и медиумите во целост.

За граѓанските организации во Битола важи истата констатација која се однесува генерално на граѓанскиот сектор во државата, а тоа е дека во граѓанските организации се вклучени само мал број граѓани, а нивното учество во неформалните и ад-хок активности е повисоко отколку во организираното граѓанско општество. Во Битола тоа се должи на фактот дека повеќето регистрирани граѓански организации не се во можност да обезбедат оржливост, и тоа во финансиска и програмска смисла заради генералниот недостаток на човечки капацитети кои професионално ќе се посветат на работата и развојот на организацијата. Најчесто се случува лидерите или раководните лица во организацијата да се истовремено и спроведувачи на активностите во организацијата, а дополнително се и вработени на друго место, така што ваквото распарчување неминовно води кон ад-хок дејствување без долгорочни ефекти во заедницата.

Граѓаните во општина Битола, генерално, немаат доверба во граѓанскиот сектор во целина и во него не гледаат сервис за остварување на граѓанските права. Од оваа констатација можат да се изземат женските и младинските здруженија кои се најактивни и посветени на работата со својата целна група.

2.4. Позначајни достигнувања

Во минатото особено е важно да се истакне плодниот период на соработка меѓу ГО во Битола како резултат на отворањето на регионалната канцеларија во Битола на (Европски центар за малцински прашања) ЕЦМП НВО-мрежата за подобрување на меѓуетничките односи, во 2002 година. Организациите членки на оваа мрежа беа активно вклучени во процесот на развивање на организациските капацитети во насока на развивање и спроведување заеднички проекти, соработка меѓу бизнис-секторот, медиумите и локалната самоуправа од Битола, нивно внатрешно јакнење преку развивање стратешки планови и јакнење на човечките ресурси, прибирање фондови итн. Канцеларијата на ЕЦМП во Битола служеше како ресурсен центар на граѓанските организации. За жал, со згаснувањето на проектот во 2005 година и затворањето на канцеларијата, се намали и соработката меѓу организациите, така што денес таа се сведува само на меѓусебно информирање за сопствените активности преку социјалните мрежи и евентуално присуство на настани од јавен карактер. Замирањето на соработката на заеднички проекти меѓу граѓанските организации од Битола без поддршка од некоја поголема фондација (како што беше случајот со ЕЦМП-мрежата) е индикатор за клучната слабост во работењето на овие организации, а тоа е неможност да обезбедат самоодржливост. Како надворешен фактор за ваквата состојба, треба да се спомене и делумно поволната надворешната околина во која дејствува граѓанското општество во земјата во целина.

2.5. Достигнувања од досегашната соработка на општината со граѓанскиот сектор

Општина Битола има постојана соработка со граѓанскиот сектор од 2001 година преку поддршка за аплицирање и вклучување во заедничка реализација на проекти, финансиска поддршка, доделување простор за користење во месните заедници. Годишно, Општината доделува два милиони денари за активности на здруженија и фондации. Исто така тие се активно вклучено во креирањето на локалните настани и политики на локалната самоуправа.

Најголеми достигнувања во досегашната соработка општината има во делот на културата и организацијата на културните настани, пред сè битолското културно лето „Бит фест“, каде се вклучени граѓанските организации со свои музички настани, изложби, кино на отворено, разни музички фестивали, поетски вечери и сл.

Значајна е соработката и во делот на заштита на животната средина преку заедничките кампањи за подигање на јавната свеста, еколошки акции за чистење на

градот, проекти за рециклирање отпад, едукативни кампањи по училиштата и сл.

Во областа на заштита на човековите права, преку промоција на Законот за антидискриминација, заштита на правата на децата, заштита на правата на маргинализираните групи и сл.

Одлична е соработката и во делот на родовата рамноправност каде женските здруженија се доста активни во промовирањето на родовата рамноправност во образованието, јавните институции, грижата на старите лица, организирање кампања и активности во насока на превенција од семејно насилство и трговија со луѓе.

Не изостанува соработката и со младинските организации во решавање на проблемите на младите преку едукативни кампањи, промовирање на волонтерството, организирање младински кампови и сл.

Во областа на економскиот развој, најголеми достигнувања се постигнати во делот на развојот на претприемништвото и отворање мали средни претпријатија. Со овој проект се овозможи отворање на преку 300 нови мали и средни претпријатија преку поддршка во изработка на бизнис-план, давање поволности за кредитирање, обуки околу управувањето со фирмите и сл.

Во рамките на регионалниот развој, се прават големи чекори во развојот на прекуграничната соработка и размената на искуства и знаења со други општини од Грција и од Албанија во делот на противпожарната заштита, промоција на потенцијалите на општината и привлекување странски инвестиции, промоција на националните паркови и развој на туризмот.

Голем е бројот и на спортските згруженија за кои исто така општината води грижа и финансиски ги поддржува во организирање турнири и спортски настани, нивни гостувања во странство и дома, обезбедување простор за работа и сл.

III СПЕЦИФИЧНИ ЦЕЛИ

Општина Битола има за цел да ја зајакне и унапреди соработката со граѓанскиот сектор и да придонесе кон поттикнувачка околина за граѓанско учество во креирањето на локалните политики и општо, развојот на локалната заедница. Заложувајќи се за овие достигнувања, општина Битола наедно придонесува кон зајакнување на граѓанскиот сектор во насока на промовирање на неговата улога во исполнување на очекуваната општествена улога што му припаѓа на секторот.

Достигнувањето на општата цел на Стратегија ќе се оствари преку шест меѓусебно поврзани цели:

- ▶ Вклучување на граѓанскиот сектор во креирањето на локалните политики;
- ▶ Развивање соработка и транспарентна размена на информации помеѓу општината и граѓанскиот сектор;
- ▶ Поттикнување на граѓанскиот активизам, волонтерството и општествената одговорност;
- ▶ Одржливост на граѓанскиот сектор и развиени партнерства;
- ▶ Зајакнување на капацитетите на општинската администрација за унапредување на соработка со граѓанскиот сектор и негов развој;
- ▶ Зајакнување на капацитетите на граѓанскиот сектор за развој на локалната заедница.

3.1. Вклучување на граѓанскиот сектор во креирањето на локалните политики, вклучително и во планирање и изработка на стратешките документи во области во надлежност на локалната самоуправа

Општина Битола има за цел да го унапреди досегашниот начин на вклучување на граѓанскиот сектор во процесите на планирање, спроведување и следење на локалните политики. Општината ќе ги преземе сите неопходни мерки за да обезбеди граѓанските организации да ги истакнат своите ставови во однос на локалните политики и истите секогаш ќе бидат земени предвид во процесите на донесување на одлуките. Покрај постоечките модели гарантирани со Законот за локалната самоуправа, низа активности ќе бидат преземени за да бидат можностите за вклучување во креирањето на политиките понепосредни.

За да се постигне оваа цел, општината специфично ќе се заложити:

- 1) Предлог-актите на локалната самоуправа да бидат достапни на веб-страницата на општината со можност за коментирање и давање предлози од ГО и од граѓаните;
- 2) Да се подготват мерки за обезбедување на учеството на граѓанските организации во процесот на планирање и подготовка на годишната програма за работа на општината, вклучително и во подготовка на буџетот на општината, доколку постои потреба;
- 3) Да се подготват мерки за обезбедување на учеството на граѓанските организации во процесот на планирање и подготовка на стратешки документи на општината, доколку постои потреба;
- 4) Да се обезбеди вклучување на претставници на граѓанските организации во постојаните комисији, како Комисија за еднакви можности на жените и мажите, доколку постои потреба.

Општината ќе се залага за учество на граѓанските организации во процесот на планирање и подготовка на годишните програми на општината и особено во процесот на подготовка на буџетот на општината, како и следење на неговото спроведување. Покрај вклучувањето во креирањето на општите политики на општината, на организациите ќе им биде обезбедено и вклучување при подготовка на сите стратешки документи по различни области, како: животна средина, млади и невработеност,

култура, образование, спорт и сл. Ова, меѓу другото, ќе значи и формирање мешовита работна група за подготовка на критериумите и воспоставување систем (постапка) за избор на претставниците. Исто така, општината преку воспоставени критериуми и процедура за избор и во зависност од темите за коишто се расправа ќе осигура вклучување на претставници на граѓанските организации во постојаните комисии на Советот, вклучително и во Комисијата за еднакви можности на жените и на мажите и др.

3.2. Развиена соработка и транспарентна размена на информации помеѓу општината и граѓанскиот сектор

Општина Битола има континуирана соработка со граѓанските организации во насока на размена на информации и поддршка во реализација на нивните активности. Но, се создаде потреба за олеснување на соработката преку развивање механизам за полесна интеракција, изготвување годишни извештаи, поголем простор на општинската веб-страница за активностите на граѓанските организации со цел поголема информираност и размена на информации. Исто така општината одлучи да ја олесни соработката со општинската администрација, односно секторски пристап и зголемување на информативните средби на граѓанските организации со локалната самоуправа.

За да се постигне оваа цел, општината ќе се заложи да:

- 1) Развие механизми за директна интеракција со граѓанските организации;
- 2) Изготвува годишен извештај за соработка на општината со граѓански сектор (наративен и финансиски);
- 3) Овозможи простор на веб-страницата на општината за да ги објавуваат заинтересираните граѓански организации своите годишни извештаи и да известуваат за своите активности, резултати, влијание и сл;
- 4) Определи контакт-лица од општинската администрација за контакт со ГО по области (култура, урбанизам и др.);
- 5) Одржува информативни средби со граѓанските организации за соработка и координација за битни прашања на локалната самоуправа, на граѓанските организации и на заедницата воопшто (најмалку еднаш годишно и по потреба).

Општината ќе обезбеди технички решенија за директна комуникација преку набавка на софтверско решение со кое ќе се олесни и унапреди комуникацијата

помеѓу општината и граѓанските организации. За таа цел ќе се назначи лице од општинската администрација кое ќе биде одговорно за одржување на комуникацијата. Континуирано еднаш годишно ќе се изготвува наративен извештај од страна на општината за активностите со граѓанските организации, реализираните проекти, како и финансиски извештај во делот на активностите согласно доделените финансиски средства од буџетот на општината. Со цел поголема застапеност на граѓанските организации на веб-страницата на општината, ќе се создаде посебен простор за нивните активности или пристап преку врска до нивните веб-страници. На организациите коишто немаат свои веб-страници преку оваа активност ќе им се овозможи за своите активности и достигнувања да информираат преку веб-страницата на општината. Исто така, нивната транспарентност и во однос на достигнувањата и во однос на минимум законските обврски за транспарентност (јавно достапни статути, реализирани проекти, финансиски извештаи и сл.) ќе биде овозможена со оваа стратегија. За да се олесни комуникацијата со општинската администрација и да се овозможи секторски пристап, ќе се назначат одговорни лица од секој сектор во општинската администрација задолжени за комуникација со граѓанските организации. Дополнително за зголемена координираност меѓу одговорните лица по сектори во администрацијата и одговорното лице за соработка со граѓанските организации, ќе се воспостави внатрешен координативен механизам. Имено, сите тие лица ќе доставуваат годишен извештај до официјалното одговорното лице за граѓански организации за остварената соработка и постигнатите резултати. Досегашното искуство за одржување заеднички средби меѓу граѓанските организации и градоначалникот ќе продолжи и во иднина, со зголемен интензитет на комуникација и координација (најмалку двапати годишно редовни средби на градоначалникот со ГО).

3.3. Поттикнување на граѓанскиот активизам, волонтерството и општествената одговорност

Со цел да се поттикне граѓанскиот активизам, општината се залага да преземе повеќе активности во насока на промовирање на волонтерството и општествената одговорност на локалните бизниси. Волонтерството и сега е на одредено завидно ниво со тоа што општината и граѓанските организации имаа активирано волонтери и даваа поддршка за нивно вклучување во јавните институции и бизнис-секторот. Потребно е поголема информираност во делот на општествената одговорност и можностите за вклучување на бизнис-заедницата заедно со граѓанските организации и локалната самоуправа во подобрување на квалитетот на животот и решавањето на локалните проблеми.

За да се постигне оваа цел, општината ќе се заложува за:

- 1) Изработка на локална стратегија за волонтерство;
- 2) Промоција на волонтерството преку поддршка на ГО коишто спроведуваат настани со вклученост на волонтери и општествено одговорни бизниси;
- 3) Организирање годишни настани во соработка со ГО за поддршка на локални акции (еколошки, урбанистички, образовни и сл.);
- 4) Промоција на општествената одговорност на локалните бизниси преку организирање заеднички годишни настани.

Општината ќе ги овозможи сите потребни услови за изработка на стратегија за волонтерство, како и нејзино усвојување од страна на Советот на општината. Општина Битола тргнува од фактот на досега успешната соработка, но и од фактот дека на национално ниво, покрај Законот за волонтерство, постои и Стратегија за промоција на волонтерството, којашто меѓу другото има потреба од пренесување на активностите и на локално ниво. Исто така ќе се вклучи во реализација на локални волонтерски акции, изработка на промотивни материјали, како и нивна финансиска поддршка. Општината ќе иницира организирање заеднички годишни настани со граѓанските организации и со бизнис-секторот во насока на воспоставување локално координативно тело за општествена одговорност. Повторно и во овој случај општина Битола ќе ја следи добро воспоставената пракса на национално ниво и локализирање на истата во рамките и за потребите на развојот на општината. Ова тело ќе има своја програма усвојена од Советот на општината која ќе биде промовирана преку промотивна кампања и реализирана со заеднички напори на општината, граѓанските организации и бизнис-заедницата.

3.4. Одржливост на граѓанскиот сектор и развиени партнерства

Одржливоста на граѓанскиот сектор ќе се поддржува од страна на општината од неколку аспекти. Општината верува дека е потребно преземање повеќе различни мерки и активности чијашто поврзаност ќе води кон граѓански сектор оспособен да одговори на потребите на заедницата. За таа цел, покрај досегашната директна финансиска поддршка на организациите, ќе се преземаат и комплементарни активности, како што се: обезбедување финансии за кофинансирање проекти на организациите, вклучување на граѓанскиот сектор во креирањето на локалните социјални политики преку формирање локален економско-социјален совет, обезбедување соработка на заеднички проекти на општината, граѓанските организации и локалните бизниси преку практикување модели на јавно-приватно партнерство и унапредување на соработката преку формално делегирање на надлежности од општината на граѓанските организации.

За да се постигне оваа цел, општината ќе се заложи за:

- 1) Продолжување на редовната финансиска поддршка на граѓанските организации од буџетот на општината;
- 2) Развивање механизми и процедури за кофинансирање на проекти на ГО кои се финансираат од ЕУ и други домашни и странски донатори, а кои се од интерес на општина Битола;
- 3) Воспоставување локален економско-социјален совет во којшто ќе членуваат претставници од општината, од синдикатите, од работодавачите и од граѓанските организации;
- 4) Практикување на моделите на јавно приватно партнерство меѓу општината, бизнисите и граѓанските организации за заедничко подготвување и спроведување проекти и активности кои се од интерес на општината;
- 5) Формализирање на делегирање на надлежности на општината.

Општината ќе ги доразвие критериумите и постапката за доделување финансиски средства на ГО со тоа што ќе изработи формулари за аплицирање и ќе воспостави пракса на редовни финансиски извештаи од ГО за добиените средства од страна на општината. Ќе се обрне внимание на можностите за обезбедување на делот за кофинансирање на веќе добиените проекти на граѓанските организации од домашни или од странски донатори. Ова особено треба да придонесе во искористувањето на поголем износ на средства за потребите на локалната заедница, а преку граѓанските организации, од поддршката за прекугранична соработка од ИПА. Исто така општината ќе се залага за формирање заедничко тело од сите сектори, вклучително и ГО кое ќе работи и дејствува во насока на економскиот и социјалниот напредок на општината, односно ќе се стреми кон воспоставување економско-социјален совет

на ниво на општина Битола. Ова ќе значи и потреба да се одреди модел за избор на членови на економско-социјалнит совет, јакнење на нивните капацитети, како и негова промоција. Дополнително, општината ќе ги преземе сите мерки за промоција на придобивките од јавно-приватното партнерство за решавањето на локалните потреби. Во таа насока ќе иницира негово поттикнување преку конкретни предлози и проекти за решавање со здружување на јавниот, приватниот и граѓанскиот сектор. Во делот на делегирање на надлежностите, ќе изработи анализа на специфичните области од интерес на општината преку развивање критериуми за делегирање на надлежности, а од 2013 година ќе премине и кон практикување на делегирање на надлежности во одредени области.

3.5. Зајакнување на капацитетите на општинската администрација за унапредување на соработката со граѓанскиот сектор и негов развој

Општина Битола има цел да осигура дека релевантните службеници од локалната администрација се оспособени, стручни и имаат соодветни познавања за состојбите со граѓанскиот сектор во општината и во целост го препознаваат значењето од донесувањето и спроведувањето на оваа стратегија. Затоа, мерките во оваа цел се насочени кон континуиран развој на капацитетите на одговорното лице за соработка со граѓанските организации, но и на другите службеници коишто во своето секојдневно работење се среќаваат со потребите и барањата на граѓанските организации.

За да се постигне оваа цел, општината ќе се заложит за:

- 1) Процена на знаења и вештините и капацитетите на општинската администрација за унапредување на соработка со граѓанскиот сектор и негов развој;
- 2) Надградување на знаењата, вештините и капацитетите на општинската администрација за унапредување на соработката со граѓанскиот сектор.

За да се постигнат овие резултати, општината ќе пристапи кон подготовка на анализа на постоечките вештини и знаења на општинската администрација. Обработените резултати од анализата ќе водат кон подготовка на детален четиригодишен план за континуирано надградување на знаењата, вештините и општо на капацитетот на општинската администрација во функција на поголема соработка со ГО. Активностите

може да се состојат во скроени обуки за релевантните службеници, во директни консултации за подготовка на одредени настани (особено поврзани со активностите предвидени во оваа стратегија), учество на студиски посети за стекнување нови искуства и сл. Дополнително, во рамките на администрацијата ќе се воспостави и мрежа на одговорни соработници по сектори и одговорното лице за соработка со граѓанските организации коишто ќе определат механизам за комуникација и координација на спроведување на активностите од стратегијата. Исто така ќе се воспостави механизам за оценка на работата на администарцијата од страна на граѓаните.

3.6. Зајакнување на капацитетите на граѓанскиот сектор за развој на локалната заедница

Општината е свесна за значењето на граѓанскиот сектор во развојот на локалната заедница, затоа ќе се залага како и досега за зајакнување на нивниот капацитет со цел за нивно поквалитетно дејствување во заедницата.

За да се постигне оваа цел, општината ќе се заложи за:

- 1) Процена на знаењата и вештините на граѓанскиот сектор за развој на локалната заедница;
- 2) Надградување на знаењата, вештините и капацитетите на граѓанскиот сектор во функција на развој на локалната заедница.

Општината ќе ги поттикне граѓанските организации да продолжат со нивните досегашни активности за зајакнување на нивните капацитети во функција на одговор на потребите на локалната заедница. Општината ќе ги обезбеди сите услови во нејзина надлежност да може граѓанските организации, пред сè преку Форумот на невладините организации од Битола, да спроведат процена на потребите и областите за надградба на знаењето и вештините. Исто така, ќе се направат заеднички обиди (со кофинансирање) за реализација на потребните обуки и консултации за граѓанските организации.

IV СПРОВЕДУВАЊЕ,
СЛЕДЕЊЕ И
РЕВИЗИЈА

Општината и граѓанските организации ќе го следат процесот на спроведување на Стратегијата, како и нејзината ефективност, со цел да го прилагодат на моменталните потреби. Општината и граѓанските организации ќе подготват план за следење на спроведувањето на Стратегијата.

Меѓу другото, планот ќе предвиди на крајот на секоја година Одделението за ЛЕР да поднесува извештај до Советот на општината за извршените активности и постигнатите цели во спроведување на Стратегијата. По втората година од спроведување на Стратегијата, ќе подготви и спроведе план за оценка на прогресот на Стратегијата. Оценката ќе биде подготвена преку консултации со претставници на граѓанските организации, општината, бизнис-секторот, граѓаните и медиумите. Резултатите од оценката ќе се засноваат на проверка на достигнување на предвидените индикатори, реализирање на активностите во предвидените рокови, проактивноста на општината во спроведување на активностите, како и препораки за измена и прилагодување на Стратегијата и на Акцискиот план кон состојбите и потребите.

Одделението за локален економски развој и Општината Битола ја имаат примарната улога во координирање и спроведување на Стратегијата. Истите се надлежни за периодична оценка и известување за начинот на спроведување на Стратегијата. Сите информации ќе бидат достапни до Советот на општина Битола.

Конкретните активности за спроведување на Стратегијата со определена временска рамка, носители на активности, односно одговорни институции, индикатори за реализираните активности и алокацијата на изворот на финансирање на активностите се содржани во Акцискиот план којшто е составен дел на оваа стратегија (Прилог 1).

Прилог 1. Акциски план

Р.6	Очекувани резултати	Активности	Одговорни институции	Временска рамка	Индикатори	Финансиски средства
СЦ 1	Вклучување на граѓанскиот сектор во креирањето на локалните самоуправи во надлежност на локалната самоуправа					
1.1	Предлог актите на локалната самоуправа се достапни на веб-страницата на општината со можност за коментирање и давање предлози од ГО и граѓаните	<ul style="list-style-type: none"> ▶ Изработка на план за софтверско решение; ▶ Селекција на актите врз кои може да се коментира пред нивното усвојување; ▶ Аплицирање на софтверското решение на веб-страницата на општината и негово одржување; ▶ Назначување лице за ажурирање на информациите и дистрибуирање на добиените коментари до одговорните во ЛС; ▶ Редовно одговарање за причините за не усвоените предлози. 	ЛС Совет на Општина Битола	2012 / и континуирано	<ul style="list-style-type: none"> ▶ Изработен план за вклучување на ГО ▶ Број на поставени акти за коментирање ▶ Број на коментари по поставените акти ▶ Број на усвоени предлози 	Буџет на општината/ донатори
1.2	Подготвени се мерки за обезбедување на учеството на граѓанските организации во процесот на планирање и подготовка на годишната програма за работа на општината, вклучително и во подготовката на буџетот на општината, доколку постои потреба	<ul style="list-style-type: none"> ▶ Изработка на план за вклучување на граѓанските организации во процесот на подготовка на буџетот на општината, по потреба; ▶ Информирање на јавноста за достапните можности преку локални медиуми и сл.; ▶ Изработка на план за вклучување на граѓанските организации во процесот на подготовка на буџетот на општината, по потреба; ▶ Следење на спроведувањето на програмата и реализација на буџетот. 	ЛС Совет на Општина Битола	2012 / и континуирано	<ul style="list-style-type: none"> ▶ Број на одржани јавни расправи ▶ Број на вклучени граѓански организации ▶ Број на добиени писмени предлози ▶ Извештај од следењето на спроведувањето на програмата и реализација на буџетот 	Буџет на општината/ донатори

Р.6	Очекувани резултати	Активности	Одговорни институции	Временска рамка	Индикатори	Финансиски средства
1.3	Подготвени се мерки за обезбедување на учеството на граѓанските организации во процесот на планирање и подготовка на стратешки документи на општината, доколку постои потреба;	<ul style="list-style-type: none"> ▶ Формирање мешовита работна група за подготовка на постапка и критериуми за избор на претставници на ГО, по потреба; ▶ Воспоставување систем (постапка и критериуми) за избор на претставници на ГО во работни групи за подготовка на стратешки документи, по потреба; ▶ Вклучување на претставници на ГО во подготовка на новата петгодишна стратегија за развој на општината (2013), по потреба. 	ЛС Одделение за ЛЕР	2013-2015	<ul style="list-style-type: none"> ▶ Број на состаноци на работната група ▶ Изготвен и усвоен систем (постапка и критериуми) за избор ▶ Вклучени ГО во сите области на стратегијата според нивната експертиза ▶ Број на дискусии од страна на претставниците на ГО и број на прифатени предлози 	Буџет на општината
1.4	Обезбедено е вклучување на претставници на граѓанските организации во постојаните комисији на Советот. Комисија за еднакви можности и сл., доколку постои потреба.	<ul style="list-style-type: none"> ▶ Воспоставување систем (постапка и критериуми) за селекција на претставници на ГО; ▶ Вклучување на претставник од страна на ГО согласно темата на расправа на комисијата, доколку постои потреба. 	ЛС Совет на Општина Битола	2012/и континуирано	<ul style="list-style-type: none"> ▶ Изготвена постапка и критериуми за селекција ▶ Број на претставници од ГО кои учествуваат во работата на Комисиите при Советот ▶ Број на дискусии од страна на претставниците на ГО ▶ Број на прифатени предлози 	Буџет на општината
СЦ 2 Развиена соработка и транспарентна размена на информации помеѓу општината и граѓанскиот сектор						
Р.6	Очекувани резултати	Активности	Одговорни институции	Временска рамка	Индикатори	Финансиски средства
2.1	Развиени се механизми за он-лине интеракција со граѓанските организации	<ul style="list-style-type: none"> ▶ Изработка на софтвер; ▶ Постапување на софтверот и примена на можностите кои се нудат со софтверот; ▶ Назначување лице за одржување на комуникацијата. 	ЛС	2013/ континуирано	Воспоставени се технички решенија за активна он-лине комуникација на ЛС и ГО	Буџет на општината/ донатори

Р.6 Оčekувани резултати	Активности	Одговорни институции	Временска рамка	Индикатори	Финансиски средства
<p>Се изготвува годишен извештај за соработка на општината со граѓанскиот сектор</p> <p>2.2</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▶ Подготвување наративен и финансиски извештај; ▶ Редовна дистрибуција на извештајот до граѓанските организации и други заинтересирани/релевантни институции (преку е-маил, по пошта и сл.); ▶ Споделување и дискусија на достигнувањата за секоја календарска година (редовни годишни дебати). ▶ Реорганизација на веб-страната на општина Битола и определување посебен простор на веб-страната; ▶ Назначување одговорен службеник за поставување на информациите на веб-страната; 	<p>ЛС-Одделение ЈЕР и финансиски и буџет</p> <p>2012-2015</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▶ Број на изготвени извештаи ▶ Број на организации и институции кои го добиле извештајот ▶ Број на одржани дебати <p>Буџет на општината</p>		
<p>Обезбеден е простор на веб-страната на општината и општинскиот информатор за граѓански организации</p> <p>2.3</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▶ Информирање на организациите за можноста која ја нуди веб-страната на општината; ▶ Редовно доставување на информации од страна на ГО (годишни извештаи за работата, извештаи за активностите, резултатите, влијанието и сл.); ▶ Редовно (неселективно) објавување на информациите на веб-страната. 	<p>ЛС-Одделение ЈЕР</p> <p>2012-2015</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▶ Адаптирана веб-страница ▶ Број на објавени настани и активности на ГО на веб-страната и општинскиот информатор <p>Буџет на општината</p>		

Р.6	Очекувани резултати	Активности	Одговорни институции	Временска рамка	Индикатори	Финансиски средства
2.4	Определени се контакт лица од општинската администрација за контакт со ГО по области (култура, урбанизам и др.)	<ul style="list-style-type: none"> Номинирање на лица од општинската администрација по сектори и објавување на истите (на веб страната на општината); Воспоставени правила на информирање и комуникација меѓу одговорните лица и организациите (по сектори); Воспоставена интерна мрежа на одговорните соработници за координирање на активностите од Стратегијата. 	ЛС	2012	<ul style="list-style-type: none"> Седум номинирани лица од секторите Број на состаноци и други начини на комуникација меѓу номинираните лица и граѓанските организации Број на координативни состаноци на одговорните службеници Број на извештаи изготвени од одговорните соработници 	Буџет на општината
2.5	Се одржуваат информативни средби со граѓанските организации за соработка и координација за битни прашања на локалната самоуправа, на граѓанските организации и на заедницата воопшто	Одржување на редовни средби (најмалку две годишно) на ЛС/ Градоначалникот со ГО.	ЛС	2012-2015	<ul style="list-style-type: none"> Број на одржани средби Број на присутни ГО на средбите Усвоени заклучоци на средбите Последователни активности од средбите 	Буџет на општината
СЦ 3 Поттикнување на граѓанскиот активизам, волонтерството и општествената одговорност						
Р.6	Очекувани резултати	Активности	Одговорни институции	Временска рамка	Индикатори	Финансиски средства
3.1	Изработена е локална стратегија за волонтерство	<ul style="list-style-type: none"> Дефинирање на план и методологија за/и изработка на стратегија за волонтерство. 	ЛС	2013	<ul style="list-style-type: none"> Усвоена стратегија од Советот 	Буџет на општината/донатори
3.2	Се промовира волонтерството преку поддршка на ГО коишто спроведуваат настани со вклученост на волонтери	<ul style="list-style-type: none"> Печатење на промотивни материјали; организирање на настани; Локални волонтерски акции, обележување на ден на волонтери и сл.); Финансиска поддршка на ГО кои промовираат волонтерство. 	ЛС ГО	2012-2015	<ul style="list-style-type: none"> Тираж на отпечатен материјал Број на локални акции Број на промотивни настани Број на поддржани организации 	Буџет на општината/донатори

Р.6	Очекувани резултати	Активности	Одговорни институции	Временска рамка	Индикатори	Финансиски средства
3.3	Се поттикнува граѓанскиот активизам преку заеднички настани	<ul style="list-style-type: none"> Организирање на настани за поддршка на локални акции (екологија, образование, култура и др.); Финансиска поддршка на ГО кои промовираат активности со масовна вклученост на граѓани. 	ЛС ГО	2012-2015	<ul style="list-style-type: none"> Број на организирани локални акции Број на поддржани организации 	Буџет на општината
3.4	Се промовира општествената одговорност на локалните бизниси	<ul style="list-style-type: none"> Организирање на заеднички годишни настани на општината, ГО и бизнис секторот; Воспоставување локално координативно тело за општествена одговорност поддржано од локалната самоуправа; Подготовка на програма за општествена одговорност. 	ЛС ГО Бизнис заедница	2012-2015	<ul style="list-style-type: none"> Број на промотивни настани Број на состаноци на координативното тело за општествена одговорност Усвоена програма за општествена одговорност 	Буџет на општината/ донатори
СЦ 4 Одржливост на граѓанство и развиеени партнерства: Директна финансиска поддршка, социјален дијалог, развивање на јавно приватното партнерство и практикување на пренесување на надлежностите						
Р.6	Очекувани резултати	Активности	Одговорни институции	Временска рамка	Индикатори	Финансиски средства
4.1	Се применува редовната финансиска поддршка на граѓанските организации од буџетот на општината	<ul style="list-style-type: none"> Надopolнување на критериумите и појаснување на постапката за доделување на финансиски средства; Изработка на апликациски формулар; Редовно објавување јавен повик; Воспоставување пракса за годишен извештај за финансиската поддршка. 	ЛС Комисија финансиски и буџет –Совет на општината	2013/и континуирано	<ul style="list-style-type: none"> Усвоени нови критериуми и постапка Усвоени нови формулари за аплицирање Висина на доделени финансиски средства Број на поддржани проекти Завршни извештаји Усвоена одлука за извештување за потрошените средства по проекти 	Буџет на општината

Р.6	Очекувани резултати	Активности	Одговорни институции	Временска рамка	Индикатори	Финансиски средства
4.2	ЈЛС кофинансира проекти на ГО кои се поддржани од ЕУ и други домашни и странски донатори, а се од интерес на општината	<ul style="list-style-type: none"> Развивање на механизми и процедури за кофинансирање на проекти на ГО; Определување посебен фонд наменет за кофинансирање. 	ЈЛС ГО	2012-2015	<ul style="list-style-type: none"> Усвоена одлука за кофинансирање Број на кофинансирани поддржани ГО 	Буџет на општината
4.3	Воспоставен е локален економско-социјален совет (ЕСС) во којшто ќе членуваат претставници од општината, од синдикатите, од работодавачите и од граѓанските организации	<ul style="list-style-type: none"> Избор на модел за селекција на членовите на ЕСС; Формирање и делување на ЕСС; Промовирање на ЕСС и неговага улога; Јакнење на капацитетите на ЕСС. 	ЈЛС ГО	2012/ и континуирано	<ul style="list-style-type: none"> Усвоена одлука за воспоставен совет Број на одржани состаноци на советот Донесени и спроведени одлуки од страна на советот Број на промотивни настани на советот 	Буџет на општината/ донатори
4.4	Се практикуваат моделите на Јавно приватно партнерство меѓу општината, бизнисите и граѓанските организации за заедничко подготвување и спроведување на проекти и активности од интерес на општината	<ul style="list-style-type: none"> Изработка на модел за ЈПП; Промотивни настани за потребата од ЈПП; спроведување на заеднички проекти. 	ЈЛС ГО Бизнис заедница	2013-2015	<ul style="list-style-type: none"> Број на промотивни настани Број на реализирани проекти со ЈПП 	Буџет на општината/ донатори
4.5	Формализирано е делегирањето на надлежности од општината на ГО	<ul style="list-style-type: none"> Анализа на специфични области од интерес на општината за воспоставување на партнерства со ГО преку делегирање на надлежности; Развивање на критериуми за делегирање на надлежности; Воспоставена пракса за делегирање надлежности. 	ЈЛС ГО	2012-2015	<ul style="list-style-type: none"> Усвоена одлука за делегирање надлежности Утврдени области за делегирање надлежности Број на надлежности делегирани на ГО 	Буџет на општината

Р.6	Очекувани резултати	Активности	Одговорни институции	Временска рамка	Индикатори	Финансиски средства
СЦ 5						
Зајакнување на капацитетите на општинската администрација за унапредување на соработка со граѓанскиот сектор и негов развој						
5.1	Проценети се знаења, вештините и капацитетите на општинската администрација за унапредување на соработка со граѓанскиот сектор и негов развој	<ul style="list-style-type: none"> Подготовка на анализа за постоечките вештини и знаења на општинската администрација. Изготвување и спроведување на план за континуирано надградување на знаењата, вештините и општо капацитетите на општинската администрација во функција на соработка со граѓанскиот сектор; 	ЛС	2012	<ul style="list-style-type: none"> Спроведена анкета Подготвен извештај од анкетата со заклучоци и препораки 	Буџет на општината
5.2	Надградени се знаењата, вештините и капацитетите на општинската администрација за унапредување на соработка со граѓанскиот сектор и негов развој	<ul style="list-style-type: none"> Воспоставена е пракса на редовни координативни состаноци на одговорниот службеник за соработка (ЛЕР) и другите службеници назначени за соработка по сектори; Воспоставување на механизам за оценка на работата на администрацијата од страна на граѓаните. 	ЛС	2012-2015	<ul style="list-style-type: none"> Број на спроведени обуки Број на студиски посети / разменски искуства Број на обучени службеници Број на пофалби/поплаки од граѓаните 	Буџет на општината / донатори

Р.6	Очекувани резултати	Активности	Одговорни институции	Временска рамка	Индикатори	Финансиски средства
СЦ 6: Зајакнување на капацитетите на граѓанскиот сектор за развој на локалната заедница						
6.1	Проценети се знаења и вештините на граѓанскиот сектор за развој на локалната заедница	<ul style="list-style-type: none"> Подготовка на анализа за постоечките вештини и знаења на ГО за развој на локалната заедница. 	ГО Форумот на ГО	2012	<ul style="list-style-type: none"> Спроведена анкета Подготвен извештај од анкетата, Донатори со заклучоци и препораки 	Донатори
6.2	Надградени се знаењата, вештините и општо капацитетите на граѓанските организации во функција на развој на локалната заедница.	<ul style="list-style-type: none"> Изготвување и спроведување на план за континуирано надградување на знаењата, вештините и општо капацитетите на граѓанските организации во функција на развој на локалната заедница. 	ГО Форумот на ГО	2012-2015	<ul style="list-style-type: none"> Број на спроведени обуки Број на студиски посети/разменски искуства 	Донатори

